Ն. 4322 1880 ԱՊՐԻԼ 1 ՇԱԲԱԹ

ԵՒՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԻՆԷ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 13 ԱՊՐԻԼ ՇԱԲԱԹ Ն. 4322

Մասնաւորաց Լրագիր

ՄԻՍՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՆ

ՑԻԱԹԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին
Պիր սէնէ մէճիտիյէ
»
Ալթըայ , 5
Իւչա » 2 1/2

Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 12
Ալթը այ , » 6
Իւչ այ , » 3
Բօսթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր։

Պիր նիւսխէ 40 փարա մէճիտ

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթըը 3 ղ։
Իքինճի » » » 2 ղ։
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ։

Իլան սըրասընա գօնուլմաեան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթըը 5 ղ։

Մէքթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան խմինէ եազըլըր։

Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնչէնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՐԱՒԱՍ

Բարիս 11 ապրիլ

Բիսմարքպօսլար, ճիզվիթլէր վէ ապիր թարիգաթլարը հագգընտա մարտ 29 թարիխի իլէ սատը օլան գարարնամէյը աւէյհինէ ֆրանսանըն հէր թարաֆընտա բրօթէսթօ խոհեօրլար։

Գապինէնին, իչպու նիւմայիշլէրին էօնիւնիւ ալմագ իչին պիր թագըմ թէսպիրլեր իթթիխազ իթմէքտէ օլուսուղու Խ էէմին օլընբեօր։

Բանամա 11 ապրիլ

Շիլիտէն ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Պոլիվիտէ պիր իխթիլալ զուհուր իթմիշ տիր։

Ս. Բէթրապուրկ, 12 ապրիլ

Իմբէրաթօր հազրէթլէրի հալի ազբարլամըշ օլան բրէնս Կօրչագօֆա վիզիթա վիրտի, վէ միւշարիւէյհին մախտումինի թէլէկրաֆլա ճէլպ իթտի։

Լօնտրա, 12 ապրիլ

Զարչէնպիհ կիւնիւ հէյեթը վիւքէլա իճթիմա իտէճէք տիր։

Մօրնինկ Բօսթ զազէթասը տէեօր քի գրալիչա հազրէթլէրինին էվվէլա լօրտ Կրանվիլի ճէլպ իթմէսի միւհթէմէլ տիր. ֆագաթ ումումէն էօյլէ զանն օ.ունուեօր քի միւսիւ Կլատսթընը պաշ վէքիլ օլմագ տըր տէյի. մէգքիւր զազէթա, խարիճիէ նէզարէթինէ, եա լօրտ Տէրպի, վէ եախօտ լօրտ Կրանվիլին թայեին օլընաճաղընը իլավէ իտեօր։ Մէգքիւր զազէթանընն պէեանընա կէօրէ, միւսիւ Ֆօրսթէր, տախիլիէ, վէ մարքի տը Հարթինկթընն հարպիէ, վէ միւսիւ Շիլտէրս մալիէ, վէ միւսիւ Կոչէհէն պահրիէ նէզարէթլէրինէ վէ գոնթ տը Բիսմարքէյ Վիէննա սէֆարէթինէ, վէ տիւք տ'Ամրմիլ Հինտիսթան վալիսկինէ վէ լօրտ Ռիբոն, Իրլանտա վալիսկինէ թայեին ղըլընաճաղլար իմշ։

Սթէնսբրտ զազէթասը, Պէրլինէն սթիտէքի թէլէկրաֆը ալըպ նէշր իթմիշ տիր.

«Զանն օլընտըղընա կէօրէ, Բումէլիտէ Թիւրքլէրէ դարշը զուհուրա կէլէն մէզալիմ հագգընտա եազընտա Ավսթրիա տէվլէթի թարաֆընտան տէվլէթլէրէ թէպլիղնամէ կէօնտէրիլէճէք տիր։»

Մատրիտ, 12 ապրիլ

Էրօզա զազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, Բուսիա վէ Ալմանեա վէ Ֆրէմէնք տէվլէթլէրի, մարդրպտա միւթէմէքքին էճնպիկերին հիմաեէ իտիմէսի մէսէլէսինի թէղէքքիւր իչին իճթիմա իտէճէք օլան գոնֆէրանսա մուրախաս կէօնտէրէճէքլէր իմշ։

Լօնտրա, 12 ապրիլ

Սէրպլսիեէթ թարաֆլըսընընը, չիմտի, Իրլանտա մըխթարեէթը իտարէսինի իթիգամ իտէնլէր տախիլտէ օլմաեարագ 64 սանտալիէ էքսերիէթլէրի վար տը։

Պէլկրատ, 12 ապրիլ

Պուրատա պիր լայիհա իմզալանմագտա տը. իչպու լայիհատա Ինկիլթէրատաքի սէրպլսիեէթ թարաֆլըսընը թէպրիք իտեօրլար։

Բօմա, 12 ապրիլ

Բաբա հազրէթլէրի, ճիզվիթլէր իլէ հիւքիւմէթտէն բուխաթ իսթիհսալ իթմիշ օլմաեան բուհպան թարիգաթլարընա գարշը օլարագ Ֆրանսա հիւքիւմէթինին նէշր էյլէտիկի գարարնամէյը աւէյհինէ բրօթէսթօ իթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ֆար տիւ Պոսֆօր զազէթասը, պու կիւնքի նիւսխէսինտէ, Դարաբատաղ մէսէլէսինէ տայիր մուգավէլէնամէնին տիւն կիճէ իմզալանաբղընը, վէ իշ պու մուգավէլէտէ պիր կէօնա թատիլաթ իճրա իտիլմէտիկինի պիլտիրիեօր։

—Միւպատէլէթէն Դարաատաղա թէրք օլունանճագ տարաղի հագգընտաքի դարարնամէ տիւն ագշամա դատար իմզալանմամըշ տը։ Տիւն կիճէ պու մատտէ իչին Սոֆա բաշա հազրէթլէրէյլէ Դարաատաղ սէֆիրի Իթալեա սէֆարէթխանէլէրինտէ իճթիմա իտէճէքլէր, վէ զալիպա դարարնամէյի իմզալանաճագլար իտի։ Իճթիմաի մէզկուրտէ քէյֆիեէթի իմզա վուգուս պուլուպ պուլմասընը պու կիւն թէպէյեիւն իտէր։ Իմզա մատտէսինին շիմոիեէ գատար սէպէպի թէէխիրի հագգընտա բիվաեաթ եիւնէ իխթիլաֆ իւզրէ տիր։ Պիր բիվաեէթէ կէօրէ, միւշքիլաթ, տէվրու թէպլիմ խուսուսունտա, վէ միկէր պիր բիվաեէթէ նազարէն պաղը արաղի թայեինինտէ իմիշ։ Հէր հալտէ միւշքիլաթը մէզկուրէնին պէր թարաֆ օլտուղու ճիւմլէյի մուհադդադաթտան տը։

(Վ.-ԹԷՐ.)

—Իշխիլտիկինէ կէօրէ, պիր իբի կիւնէ գատար Սէլանիկէ պէշ թապուր ատաքիրի նիզամիեէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

—Իզմիտ միւթէսարրֆը Ֆէյզի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի, Շուրայի տէվլէթտէ տէրտէսթ օլան մուհաքէմաթը խիթամ պուլտուղու, վէ քէնտիլէրինէ պիր շէյ թէրէթթիւպ իթմէսիկի ճիհէթլէ, պու կիւն մահէլլի մէմուրիեէթինէ կիտէճէք տիր։

—Եանեա վիլաեէթի տախիլինտէ պա թաբու թալիպլէրինէ պու քէրէ Ֆիրուխթ օլընմագ իւզրէ միւգահէեէ գէնբրմշ օլան էմլաքը հիւմաեունտան չիֆ ալիքեաթ վէ տայիրէնին պէտէլը մուխամմէնէլէրինին հէման նըսֆընտան տուն օլարագ, եանի 126 պին լիրաեա պէտէլ միւզաիեէլէրի օլտուղունու Եանեա բէյմի զազէթասը եազըեօր։

—Ուլտու ֆինունտան պահս իթմէք վէ օն կիւնտէ պիր քէրէ նէշր օլընմագ իւզրէ, պու քէրէ Կէմլիյիքտէ «Տուրպին» նամը յա պիր զազէթա նէշր օլընտըղը մաէլ մէմնունիեէ կէօրիւլմիշ տիր։

Պու զազէթա Կէմլիյիք մէքեաթիպը իսթիտաիլէրինէ տայիր մաիւմաթ վիրիպ, օրատա 3361 նուֆուս պուլընտըղը հալտէ 646 էրքէք վէ 487 գըզ շակիրտ օլարագ 18 մէքթէպ օլաբղընը պէեան իթմիշ տիր։

—Տէֆթէրխանէ Սուլթան Պաեազիտտէ մալիեէ նէզարէթինին միւրէքքէպճիլէր ճիհէթինտէ արգա թարաֆընտա տայրքեաճ պուլընան տայիրէեէ նագլ օլընմըշ տը։

—Պու սէնէ հէր թարաֆտա օլտուղու կիպի Թրապիզոն վիլաեէթինատ տախի իմթիտատ իտէն չիատէթը չիթատան տօլաեը հայվանաթճա քիւլլիեէթլի թէլէֆաթ վուգուա կէլտիկինի Թրապզոն զազէթասը եազընօր։

—Ճահզատէ պաշընտա տիրէքլէր տրասը քէմէրլէրինին խաֆաֆլար ճիհէթի սագլամ օլտըղընտան եբգըմասը իչին պիրինճի տայիրէյի պէլէտիեէ էմր վիրիլտիկինտէն էվվէլքի կիւն քեամիլէն հէտմ իտիլմիշ տիր։

—Ախշ ու իթաեա գօլայըգ օլմագ իւզրէ պու քէրէ 25 պին լիրալըգ կիւմիւշ ղըուշըգ վէ եիկիրմիլիք մէյտանը թէատվիւլէ չըգարըլմըշ տը։

—Ատանա վալիսի Զիա փաշա հազրէթլէրի զիեատէ նամիզաճ օլմալարը հասէպլի իլէ, վալի մէքեաթլէթինի տիվանը մուհասէպաթ ազասընտան հաճի Ա.քիֆ էֆէնտի հազրէթլէրի իյֆա իթմէք իւզրէ թէպտիլի հավա զբմնընտա Պրուսաեա կիթմէյէրինէ միւսաատէ պույրուլմուշ տուր։

—Բուսիա դայմագամը Գօմարօնուն դաթիլի Ալի Մէհէմմէտ, Իւսկիւտար թիմարխանէսինտէ պուլունուպ, ախբարպա թարաֆընտան թահզբդ վէ մուայեէնէ իտիլմէքտէ տիր։

—Սէյֆուլլահ մատտէսի հէնուղ տիվանը հարպ հուզուրունա չըգմաեբպ, մէրգում Սէյֆուլլահ իլէ ըէֆիգլէրի պու հաֆթա սախի խաթինթագ օլունուպ, սօնրա տիվանը հարպտա մուհաքէմէլէրինէ պագըլաճագ տը։

—Պողազ իչի իսարէյի թախլիեէսինտէն տիւն սապահ ալընան պիր թէլէկրաֆտա, Վարնա բօսֆոր չանթասընը համիլ օլան Ավսթրիա վարբորունուն Բիլիսս եագընընընտա դումա օթուրտուղու պիլտիրիլմիշ տիր։ Մէգքիւր վարբորուն թախլիսի իչին տիւնքի կիւն պիր վարբոր կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Բումանիանքն Տէրիսատէթ սէֆիրի Մ. Պրաթիանօ, չըգան ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ, սէֆարէթ պաշ թէրճէմանը յա պիրլիքտէ մապէյնի հիւմաեունա կիտէրէք, մաղհարբ իլթիֆաթը հազրէթի Բատիշահի օլմուշ տուր։

—Զըգան բէնչէնպիհ կիւնիւ, սատթ օն պիր դարարլըրընտա, պիրի Թոքհանէտ վէ տիկէրի Իսկիւտարտա սատքինէ իքի կէնճ Իսլամ դատընարը, Իսկիւտարա կէթմէք իւզրէ, Թոքհանէ իսկէլէսինտէն պիր դաեբզա բաքիպ օլարագ, Գըզ դուլէսի էօնէրինէ կէլտիքլէրինտէ, դաեբդճը դաեբզէն պաշընը աչըգլարա տօղրու չէվիրիպ, վէ օ սըրատա արդալարընտան, մէգքիւր Թոքհանէ դաեբդլարընտան իքի չիֆթէ պիր դաեբդ կէլիպ, գատընարտան պիրինին գօլունտան թութարագ, դաեբդա ալմագտա իքէն, մէղպուրէլէրին, «ճան դուրթարան եօ՞ղ մու» տէեու վուդս պուլան ֆէրեատարընը, Իսկիւտարա կէմէքտէ օլան ԺԴ նիւմէրօրու վարբոր դարատանը Գըպրըսը Մէհէմմէտ դարթման իշիսիպ, վարբորու դաեբգլարին իւզէրինէ տօղրու չէվիրմիշ, վէ իքի չիֆթէ ֆիրար իթմիշ խէ տէ, մէղպուրէլէրին բաքիպ օլտուղլարը դաեբդն դաեբդճըսը չէվիրէլէրէք, մէղպուրէլէր կէլ պէրապէր Իսկիւտար իսկէլէսի մէրքէզինէ կէօթիւրիլմիշ, վէ տիկէր դաեբդճըլար տախի թահզբդ վէ թահարրի խիլմէքտէ պուլունմուշ տուր։

—Բիւյիւք Զէքմէճէ ճիվարընտա պուլունան չիֆթլիքտաթը հիւմաեունտան Ալի պէյ չիֆթլիյի տիմէքլէ մաարուֆ չիֆթլիյին, գատը հիւմաեուն իչին մինտասիզ մըգտարը իքիրազ օլընըպ, պագի դալան արաղի իլէ ճիվարընտա պուլունան տիկէր պիր չիֆթլիյին արաղիսի պիրլէշտիրիլէրէք, պու արաղի, Թաշլըճա միֆթիսի Մէհէմմէտ մէտ էֆէնտի իլէ Պօանա միթէպերանը միհհաճիրինինէ իհսան պույրուլմուշ տուր։

Ի պու արաղինին թագսիմի իչին, միհհաճիրին գօմիսիօնու բէյիսի Մաղհար փաշա հազրէթլէրի իլէ միֆթիյի միշարիլէյհ, վէ Պօանա միթէպերանընտան պիր գաչը, վէ պիր գաչ էրքեանը հարպ զապիթանը կէչէն ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ մահէլլը մէղբիւրէ կիթմիշլէր տիր։

—Բուսէլի ճիհէթինտէն Իֆնէ Ատաեա, վէ Անատօլու ճիհէթինտէն Քէֆքէշ ատասընա գատար իմթիատատ խոէն սէվահիտէ տէնիզին ալթընտա պուլունաճագ օլան հէր նէվի էշեաեը չըգարմագ իմթիազընը, պիր գօմիսիոն նէզարէթինտէ պուլընմագ, վէ օն սէնէ միւատէթլի օլմագ, վէ հէր պիր մատրաֆ քէնտի թարաֆընտան թէսվիեէ իտիլմէք, վէ չըգան էշեանընն էտմանընտան եիւզտէ գբրգընը հիւքիւմէթէ թէրք էյլէմէք իւզրէ պու քէրէ պիր զաթ թալէպ իթմէքտէ պուլընմըշ տը։

—Երէյլի քէօմիւր մատէնէրինի իշլէթմէյի թահիւտ իտէճէքլէրին վէքիլի պուլընան միհէնտիս միսիս Մինիէ կէչէն ճումա կիւնիւ Տէրսատէթէ կէլմիշ տիր։

—Պահրիեէ վէ մէարիֆ վէ նաֆիա միսիսթէչարլարը Նազմի պէյ վէ Սալեհ վէ Օսման էֆէնտիլէր վէ մալիեէ միսիսթէչարը Միւնիր պէյ էֆէնտի հազարաթը, պու տէֆտա իրան օլընան պիւտճէ իգթիզասընճա մէմուրիեէթլէրինտէն թասիլ ինֆիսալ իթմիշլէր վէ թիճարէթ միսիսթէչարլըգը տախի պու սըրատա լազվ օլընը իսէ տէ, միսիսթէչարը սապէդ Պեարոս էֆէնտի հազրէթլէրի, մատէն վէ օրման միսիրլիկինտէ իսդա օլընմըշ, վէ միսշարիլէյհ Միւնիր պէյին, Խիւտավէնտիկեար վիլաեէթի տէֆթէրտարլըգընա թայեինի խուսուսընդն ճանիպգ վիլաեէթտէն ինհա օլընտըգը իշխիտիմշ տիր։

—Միհթէգ պիւսինի ֆէրիդանը պահրիեէտէն Թունա դօմանտանը էսպադ Արիֆ փաշա կէչէն կիւն ֆիւճճէթէն իրթիհալը տարը պագա իյլէմիշ տիր։

—Պէյօղլու միհթէսարրֆլըգը ճանիպինտէն Պէյօղլունուն պիլ ճիւմի մահալլէ պէքճիլէրի, տայիրէյի միհթէսարրֆլիեէ տավէթ օլունարագ, պունտան պէյլէ հէր պիր պէքճինին մէնսուպ օլտուղու մահէլլէյի կիճէլէրի տիգգաթը միհթէմաեիեէ ալթընա այմասընա էմր վիրիլմիշ, վէ պիր վուգուտաթ զուհուրինտէ մէսուլ թուրթուլաճագլարը պէլիրիլմիշ տիր։

ԻԶՄԻՏՏԷՆ ՄԷԹՈՒՊ

Իզմիտ, 30 մարտ 1880

Ատաբաղարը սու պատտըղընը էլպէթթէ թէլէկրաֆլա խապէր ալմըշընըղ տը։ Օլ թարաֆտան ալտըղընըղ մալումաթա կէօրէ, էթրաֆ գարիէլէրտէ տաղլարա դաչան գաչըղ դաչամաեանլար ադաճ թէրէլէրինտէ աճ սուսուղ կիւնէր եվ պէքլէմիշլէր տիր։ Միթէսարրֆի վէքիլի անիտէ կիտիպ, Սապանճա կէօրիւնտէն պիր իքի գայըղ կէթիրթիպ, դայըղլար իլէ էթմէք տաղրթմագտա տը, զիրա նէֆսի Ատարաղարընտա հէր քէս խանէսինտէն տիշարը չըգամաճագտա տը։ Եըգբլան էվլէրին վէ էօլէնէրին մըգտարը պիր դաչ կիւնտէն պէլլի օլտը։

Հայտուտուղ հէր թարաֆտա պաշ կէօսթէրմէքտէ տիր։ Իզմիտէ պիր սատթ մէսաֆէտէ վագը Մուհալըճ նամ Բում գարիէսինտէ պիր գաչ հայտուտա կիճէլէյին միթէպերը պիր ֆամիլիանընն էվինէ կիրերէք, խանէ սահիպինին պաշ սաչարընը սուլու կաղ իլէ պիր էյիճէ ըսալթըրլար, վէ «փարա չըգար» տէրլէր, մէրգում «փարամ եօղ» տէտիքճէ, սաչարընը թութուշտուրուրլար։ Վէ «աման, կէօսթէրէյիմ» տէյինճէ երինէ ֆէսինի կիսիրիրլէր. վէ պէօյլէճէ հէր նէսի վար իսէ հէրսինի տլբպ կիտերլէր։ Պիչարէ չիմտի իւմիտսիզ պիր հալտէտիր։ Երինէ էվվէլինի կիւն Սապանճա գարիէսինտէ պիր թագըմ հայտուտլար պիր եվ պաբպ չօգ խաատարաթ վիրմիշլէր տիր։

Իզմիտին էթրաֆ գարիէլէրի տէր իսէնիղ աճլըգ սէֆալէթ հէրսինի եաղմանա էլիմ իլէրի վարմագ։ Ախշ ու իթաեա կէլինճէ, պիւտպիթիւն տուրմուշ տուր, հէր քէսին պաշդա պիր շէյ տիւշունտիյիւ եօգ, անճագ ադշամ նաբզ օլուրտա օլուգ չօճուղա էթմէք կէօթիւրէյիմ տէյի տիւշունմէքտէ տիր։ Էթրաֆ գարիէլէրտէ կէլէն սօն դարտա հայվան գալմանընը ճիւմիէսի տաճլրդտան թէլէֆ օլտու։ Բէօյլիւլէր հէր կիւն մանտա վէ սըղըր տէրիէրինի կէթիրիպ սաթմագտաբար իսէ տէ, օ տա բարա իթմէօր։ Հէլէ դօեուն վէ եէնի տօղուրան գուղուրընն հատտ ու հիսապը եօգ տը։

. . .

ԱԶԳ

ԽՆԱՄԱՏԱՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Խնամատար ընկերութեան դիւանը պատիւ ունի յայտարարել յարգոյ ընկերաց, որ կանոնագրութեան 21 երրորդ յօդուածոյն համեմատ՝ Գործադիր Ժողովը պատրաստ ըլլալով իւր եռամեայ գործողութեանց տեղեկագիրը և ընկերութեան գանձային վիճակը տպրիլ 6 կիրակի օրը ներկայացնել Ընդհ. Ժողովոյ։

Ուստի կը հրաւիրուին բոլոր ընկերք՝ որ նոյն օրը ժամը 7ին բարեհաճին ներկայ գտնուիլ Ընդհ. Ժողովոյ նիստին՝ որ պիտի գումարի Բերայ Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցւոյն կից կալուածը 'ի Թագսիմ թիւ 32։

'Ի դիմաց դիւանի
Ատենադպիր Ատենապետ
Մ[illegible] Ս. Ե[illegible] Յ[illegible] Տ[illegible]

Բերա 1 ապրիլ 1880

ԻԽԹԱՐ

Զինկանէ դըղընքն 14 ինճի ճիւղի տախի չըգմըշ օլուպ, պէչէր դչ.ա սաթքըմագտա տը։

ՏԷՎԼԷԹԸ ԱԼԻԷՆԻՆ ՊԻՒՏՃԷՍԻ

(Տէ-Դէ Նէ-Իէ-Դէրէն պոէզիյէ)

Ա. ԸՆԹԵՐՑ ՖՈՒԼ

(Քէթէպէյի ազամ)

Սէքիզինճի մատաէ—Պաշ վէքեալէթ վէ մէյշէխէթ իլէ նէգարէթլէրին վէ իւչինճի մատաէնին պիրինճի սիւթիւնճնատ մուհարբէր միւտիրը ումումիլիքլէրին գալէմլերի քէթէպէսի իճապընա կէօրէ, իքի վէ եա իւչ սընքիա թագսիմ վէ հէր սընքիտատ պուլընաճագ քէթէպէնին մէգատարը լիւգումի հագգի տէրէճէսինէ կէօրէ թահտիտա գելընաճագ տը։ Հէր տայիրէ ազամը իչին մուխասսէս օլան մատաչիթին խումմի թէնզիլ օլունտուղունատան, պագիսի նէգարէթ վէ իտարէլէր մարիֆէթիյլէ միւճէտտէսէն թէչքիլ օլունաճագ սընուֆիա թագսիմ վէ թախսիս օլունաճագ, վէ ֆագաթ կէրէք պաշ վէքեալէթ վէ մէշէյխէթ, վէ կէրէք նէգարէթլէր իլէ միւտիրի ումումիլիքլէր գայէմլերինտէ սընքիֆ էվվէլ քէթէպէսինին մատաչարը 1200 ղրուշը թէճավուզ իթմէէճէք տիր։

ԵԷՐԻՆՃԻ ՖՈՒԼ

(Շուրայի տէվլէթ)

Տօղուղունճու մատաէ.—Շուրայի տէվլէթ ըէյիսի սանիլէրիյլէ ադա վէ մուտարիֆ վէ միւտաղիմլերինին մատաչարընին մէգատարը ճէտվէլի ատիթէ մուհարբէր տիր։

Ըէյիսի սանիլէր	7500
Ադա	5000
Պաշ քեաթիպ	7000
Պաշ մուավինլէր	2500
Պիրինճի սընքիֆ մուավինլէրի	2000
Իքինճի » »	2000
Պիրինճի սընքիֆ միւղաղիմլերի	1000
Իքինճի » »	500

Օնունճու մատաէ.—Շուրայի տէվլէթ քէթէպէսի իչին մուխասսէս օլան մատաչիթին խումմի պիթթէնզիլ, մատատատը, քէթէպէյի մէվճուտէսէն էհլ վէ միւնասիպլերինէ սընուֆը միւնասէպէ իւղէրինէ թագսիմ օլունաճագ, վէ սընքիֆ էվվէլ քէթէպէսինին մատաչարը 1200 ղրուշու թէճավուզ իթմէէճէք տիր։

ՍԷՒԷՆՃԻ ՖՈՒԼ

(Տիվանը մուհասէպաթ)

Օն պիրինճի մատաէ. — Տիվանը մուհասէպաթ ըէյիսի իլէ ադա վէ միւտաղիմի ումումի վէ միւէյիդ վէ միւլազիմլերինին մատաչարընին մէգատարը, ճէտվէլի ատիթէ մուհարբէր տիր.

Բիւտէթ մատաչը	10,000
Ադալէդ »	5,000
Միւտաղիմի ումումի մատաչը	5,000
Պաշ քեաթիպ »	5,000
Միւէյիդիլիք »	2,000
Միւլազիմլիք »	1,000

12. Մատաէ—Տիվանը Մուհասէպաթ քէթէպէսի իչին մուխասսէս օլան մատաչիթին խումմու պիթթէնզիլ, մատատատը բիյասէթի մարիֆէթի իլէ քէթէպէսի մէվճուտէսէն սունուֆը միւնասէպէ իւղէրինէ թագսիմ օլունաճագ տը։

ԾՕՓՈՒՂՈՒՆՃՈՒ ՖՈՒԼ

Դաբու քէթխիւտալէգլարը

Օն իւչինճի մատաէ — Դաբու քէթխիւտալէգլարը իչին մուխասսէս օլան մէպալիղին խումմու թէնզիլ օլունարագ, իշպու թէնղիլթատան մատատատը մահլուլ վուգու պուլսուղճա խաղինէյէ այիտ օլմագ չարթը իլէ չէհրի 34,878 ղրուշ թահսիս օլունմուշ տը։

ԴԸՄԸ ՍԱՆ

Վիլայաթ

ՕՒՆՃՈՒ ՖՈՒԼ

Վալիլէր

Օն աէօրտինճի մատաէ—Վալիլիքլէր աէրէճէի ուլա վէ սանիյէ վէ սալիսէ իթիպարը իլէ իւչ տէրէճէյէ միւնդասէմ տիր։ Հէր տէրէճէյէ մէնսուպ օլան վալիլիքլէր իլէ մատաչարը ճէտվէլը ատիթէ մուհարբէր տիր։

Տէրէճէի ուլա վալիլիքլէրի	Ղրշ.
Սուրիա	20,000
Հիճազ	»
Պաղտատ	»
Եէմէն	»
Հալէպ	»
Այդընը	»
Թարապլուսը-Ղարպ	»
Էրզրում	»

Տէրէճէի սանիյէ վալիլիքլէրի	Ղրշ
Խիւտավէնտիկեար	17,000
Էտիրնէ	»
Ճէզայիրը Պահրը-Սէֆիա	»
Սէլանիք	»
Մանաստիր	»
Գոսովա	»
Եանեա	»
Գոնեա	»
Սիվաս	»
Տիյարպէքիր	»
Ատանա	»
Պասրա	»
Վան	»
Էնգարէ	»

Տէրէճէի սալիսէ վալիլիքլէրի	Ղրշ.
Պիթլիս	15,000
Դասթամունի	»
Շէհրազուր	»
Պէնկազի	»
Թրապիզոն	»
Մուսուլ	»
Մամուրէթիւլ-Ազիզ (Խարբուտ)	»

Եարդի Բուտէլի վէ Կիրիտ վիլայէթլէրի վէ ճէզայիրը Լիպանան միւթէսարրիֆլիքը մատաչարը պաշդաճա թային օլունմուշ տը։

Եէհր էմանէթի վէ զապթիյէ նէզարէթի մատաչարը 10,000 էր ղրշ. տը։ Պունլարդան մէքթուպճուլարը իլէ ումուրը մահլիյէ մէմուրլարընին վէ միւտիր վէ ագամ ըէիսլէրինին վէ էմանէթէ մէրքէզի միւթէսարրիֆ վէ դայմագամլարընը մատաչարը տէրէճէի սալիսէտէ օլան վիլայէթլէրէ թէվզիղ օլունաճագ տը։ Զապթիյէ նէզարէթի Սթամպօլ վէ Պէյօղլու վէ Իսթիւտար թիթիպարը իլէ իւչ բոյնա միւտիրլիյինէ թագսիմ օլունուպ, էլէէմ միւթէսարրիֆ իւնվանը իլէ եատ օլունան մէմուրլարընա աէրէճէի սալիսէ միւթէսարրիֆլիքը մատաչը վերիլէճէք տիր։

Օն պէշինճի մատաէ—Վիլայէթ գանունունատա պէյան օլունտուղու իւղրէ, վալիլէրին լա ագալլ սէնէէտ իւչ այ տէվրատէ պուլունմալարը չարթը իլէ, մատաչարընատան պաշդա մէսարիֆը տէվրիյէլէրի իչին ենար պին ղ. հիսապը իլէ, 30,000 ղ. թահսիս օլունմուշ տը։

Օն ԱԷՐԻՆՃԻ ՖՈՒԼ

Միւթէսարրիֆլար

Օն ալթընճը մատաէ. — Սուրիթը միւսթաղիլէէ իտարէ օլունան էլվիյէ (ալվալար, սանճագլար) միւթէսարրիֆլարընին մատաչարը սէվիէն (աէսէվի) 10,000էր ղրուշ տը։

Օն եէտինճի մատաէ—Վիլայէթլերէ միւլհագ օլան էլվիյէ միւթէսարրիֆլարը աէրէճէի ուլա վէ սանիյէ վէ սալիսէ իթիպարը իլէ իւչ աէրէճէէ տիր։ Հանկը սանճագլարը հանկը ըէրէճէտէն իթիպար օլունտուղու իշպու ան եէտինճի մատաէի գանունիյէյէ զէյլ օլմագ իւզրէ այրըճա պիր ճէտվէլ իլէ թայէին օլունաճագ տը։ Տէրէճաթը սալիսէէն հէր տէրէճէնին մատաչը մուայյէնի ճէտվէլը ատիթէ մուհարբէր տիր։

Ղրշ.

Տէրէճէի ուլա միւթէսարրիֆլիքը 7,500

Տէրէճէի սանիյէ միւթէսարրիֆլիքը 6,000

Տէրէճէի սալիսէ միւթէսարրիֆլիքը 5,000

Օն ԻՒՆԻՆՃԻ ՖՈՒԼ

Գայմագամլար

Օն սէքիզինճի մատատէ.— Գազա գայմագամլիքլարը տախի քէզալիք տէրէճէի ուլա վէ սանիյէ վէ սալիսէ իթիպարը իլէ իւչ տէրէճէյէ մունդասէմ օլարագ, հանկը գազալարը հանկը տէրէճէտէն իթիպար օլունտուղու իշպու ան սէքիզինճի մատատէի գանունիյէյէ զէյլ օլմագ իւզրէ այրըճա պիր ճէտվէլ իլէ թայէին օլունաճագ տը։ Տէրէճաթը սէլէսէի մէզբիւրէտէն հէր տէրէճէնին մատաչը մուայյէնի ճէտվէլը ատիթէ կէօսթէրիլմիշ տիր։

Ղրշ.

Տէրէճէի ուլա գայմագամլիքը մատաչը 2,500

Տէրէճէի սանիյէ գայմագամլիքը մատաչը 1,750

Տէրէճէի սալիսէ գայմագամլիքը մատաչը 1,250

Օն ԻՒԼԻՆՃԻ ՖՈՒԼ

Վիլայէթ մէքթուպճուլարը

Օն տօղուղունճու մատատ — Մէքթուպճուլուղլար վիլայէթքն տէրէճաթընա իթիպատէն տէրէճէի ուլա վէ սանիյէ վէ սալիսէ իթիպարը իլէ իւչ տէրէճէյէ միւնդասէմ տիր։ Մէգատարը մատաչաթը ճէտվէլը ատիթէ մուհարբէր տիր։

Ղրշ.

Տէրէճէի ուլա մէքթուպճուլուղու մատաչը 3,500

Տէրէճէի սանիյէ մէքթուպճուլուղու մատաչը 3,000

Տէրէճէի սալիսէ մէքթուպճուլուղու մատաչը 2,500

Օն ՊԵՇԻՆՃԻ ՖՈՒԼ

Վիլայաթ տէֆթէրատարլարը

Եիկիրմինճի մատատ. —Տէֆթէրատարլէգլար վիլայաթքն տէրէճաթընա իթիթիպատէն տէրէճէի ուլա վէ սանիյէ վէ սալիսէ իթիպարը իլէ իւչ տէրէճէէ միւնդասէմ տիր։ Մէգատարը մատաչաթը ճէտվէլը ատիթէ մուհարբէր տիր։

Ղրշ.

Տէրէճէի ուլա տէֆթէրատարլարը 6,000

Տէրէճէի սանիյէ տէֆթէրատարլարը 5,000

Տէրէճէի սալիսէ տէֆթէրատարլարը 4,000

Օն ՊԵԼԻՆՃԻ ՖՈՒԼ

Էվկիյ մուհասէպէճիլէրի

Եիկիրմի պիրինճի մատատ. — Մուհասէպէճիլիքլէր էվկիյէնին տէրէճաթընա իթիթիպատէն տէրէճէի ուլա վէ սանիյէ վէ սալիսէ իթիպարը իլէ իւչ տէրէճէէ միւնդասէմ տիր։ Մէգատարը մատաչաթը ճէտվէլը ատիթէ մուհարբէր տիր։

Ղրշ.

Տէրէճէի ուլատա պուլունան վիլայաթքն մէքթուպի վէ մուհասէպէ վէ էվրադ դալէմիերի պաշ քիմատպէթլերի 1,200

(Տեվամ)

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Լա Ֆրանս նամ Ֆրանսըզ դազէթասը, «Խէեալի թէհրիքէրը» իւնվանը.յլա ատիթէքի տէգգաթա չաեան պէնտի նէշը իթմիշ տիր.

«Հիւքիւմէթը մութրադա թարֆիլսը հէր նէ գատար չալըշալար պօշ տը, Ֆրանսաեը գօրգուլթամազլար, վէ վաղթի վագթի գալգըպ իթտիքլէրի ույղունսուզ բէյղամպէրլիքլէրի, կիճէնին գարանլըղը կիւնիւն աղարմասը.յլա տէֆ օլոսուղու կիպի հէր վագթի պօշա չէգմագտա տը։ Պունլարդան տայիմա պահս իթտիքլէրի ահվալը խարիճիէյի պիր քէրրէ կէօզտէն կէչիրէլիմ.

«Սուլհ ու սալահ թէհրիքէտէ տէյիլ տիր, չունքի ռուլհը եալընըզ պիզ ախզը իթիգամա գալգըշարագ իկալալ խտէպիկիրիզ, պունու հիչ պիր քիմսէ, հէր գանղի ֆըրգատան պուլունուր իսկ պուլունսուն արզու իթմէմէ.քտէ տիր։ Պու մէսէլէ հագգընտա իթթիհատաը էֆքիարտ վար տը։

«Ճիտատի սիեահ պուլութլար պուլընմագ իչին տէվլէթլէրտէն պիրինինին մուհարէպէ արզու իթմէսի լազըմ տը. վէ մուհարէպէյի պիր չէյ գաղանմագ իչին արզու իթմէլի տիր։

«Իմտի, էւրօպատա պու հալտէ պուլունան եալընըզ Ֆրանսա ճիւմհուրիէթի տիր, չունքի, մուհարէպէտէ մաղլուպ օլտուղունատան, պիր թագըմ էեալէթլէր զայպ իթմիշ տիր քի պունլարը մէյտանը հարպատա զալէպէ չալմագլա թէքրար էլտէ իթմէսի մուհթէմէլ տիր։

«Տէվլէթը միւշարիլէյհա, մուհարէպէ բօլիթիգասընը բէտտա իթտիլի սըրատա, գանղի հիւքիւմէթ, էհալիսինին սէլ կիպի ադան գանլարը.յլա խիթամ պուլան իշպու աէհշէթլի օեունու եանի մուհարէպէյի խէեալ խտէպիկը։

«Քեռֆֆէյի աէվլէթլերին օրտուլարը պու կիւնքի կիւն էօյլէ մունթազամ պիր հալտէ պուլունմագտա տը քի հիչ պիր հիւքիւմէթ, միլլէթճէ գապուլ օլընմըշ պիր մագսէտա օլմանընճա դըլըճը դընընտան չէքմէյի ֆիքրինտէն պիկէ կէչիրմէմէքտէ տիր։

«Մուհարէպէ իթմէք իչին թէքմիլ միլլէթի սանճագ ալթընա կէօթիրտիկինտէ, վէ էլի սիլահ թութար ատամիարը ալըգ ֆամիլեալարընը եալընըզ պըրագտըրընատա, վէ խանէլէրտէ գատըն, չօճուգ վէ իխթիեարլարատան մատատա քիմէնէ պըրագմագաը.ղընատա, էֆքարը ամմէ սէնին ալէյհինտէ պուլընը։

«Իմտի իլք էվվէլ թօր ատան քիմ օլաճագ տը։

«Բուսիա՞ մը։

«Ֆագաթ Բուսիա մուհարէպէ իթմէքլէ նէ՞ դաղանատալիր։

«Բուսիանըն զաթէն բէք չօգ ադամլիսի վար տը։

«Իլք էվվէլ թօր ատան Ավստրիա՞ մը օլաճագ։

«Հալ պու քի թէվարիխտէ պէօյիւք պիր մէվզը թուտճաճաղընա էմին օլան իխթիեար իմբէրատօր Կիյեօմ, պու կիւնքի կիւն 83 եաշընտա.օրուզ, վէ կիւճ իլէ ատա պինմէ.քտէ օլտուղու հալտէ, սալթանաթընընն ադամէթինի, եէնի պիր բիանդօտա թէհլիքէ.յէ զայմանեաճաղընա էմինիզ։ Պունատան տա մատատա, միւշարիլէյհ հագգրէթլէրի վաթանը իչին պաշդա նէ՞ արզու իտէպիկիր։ Դարպ թարաֆընատա Ալման իլէ Լօրէնի կիւճ հալ իլէ սինաիրէ.պիլմէ.քտէ, վէ մէմալիքլինին շըմալ թարաֆընատա պիր թագըմ մահսուլըզ վէ չէօլ եեալէթլէրի պուլընարընընատան, Պարիզ սէվահիլինտէ չամ ադաճընատան մատատա հիչ պիր չէյ պուլընմասան եէրլէրի զապթ իթմէ.ք հավվէսինտէ տէյիլ տիր։

«Ալմանեա հիւքիւմէթի, միլեարլա ալթունլարընը, պիր միլլէթի մէսուտա վէ զէնկին գրմատարընը թէճրիւպէ իլէ անլամըշ տը։ Ալմանեանըն պիր թագըմ տախիլի գարըշըղլըգլարրա, մէսէլա մէզհէպճէ մէսէլէլերլէ, վէ սօսիալիսթլերին չըգարտըգլարը կիւճիւ.քլէրլէ օղրաշմագտա տը։ Իմտի, միւսթէլիֆ ֆըրգալարընը պիրլէշիրմէք.ք իչին վագթթա միւհթաճ տը։

«Ալմանեաեը թահրիդ իտէն օլմատըգճա մուհարէպէ իթմէեէճէ.ք տիր։

«Իլք էվվէլ թօրու ատան Ավստրիա՞ մը օլաճագ։

«Տէվլէթը միւշարիլէյհա, 1859 վէ 1866 սէնէլէրինտէ տիւչար օլտուղու ֆէլա.քէթլերտէն հէնուզ ադլը պաշընա կէլմիշ տիր։ Վէ իմբէրաթօրլըգ պաղը իլէ պաղը օլուպ, եէնիտէն ֆէլաքէթ վուգուլնատ չիլ եավրուսու կիպի տաղըլմաը.ղը միհթէմէլ օլան միլլը միւսթէլիֆէնին տաղըլմասընը մէնն իչին խայլի վագթթ սարֆը զիհն իթմէկէ միւհթաճ տը։

«Ավստրիա մուհարէպէ իթմէեէճէ.ք տիր։

«Իթալեա՞ մը իտէճէ.ք։

«Հալ պու.քի տէվլէթը միւշարիլէյհա, իթթիհատընա մալի.ք օլմուշ վէ գանշուլարընատան իսթէեէճէ.ք հիչ պիր չէյի եօգ տը, անճագ հուտուսընն պաղը ճիհէթլէ.բինճէ ճիւզի թասհիհէ միւհթաճ տը։ Տէվլէթը միւշարիլէյհա, ֆիւթուհաթա նայիլ օլուր խսէ, պիր չէյ գաղանմագ, հալ պու քի մաղլուպ օլտըղընատա, Իթալեանընն հաեաթընա սէպէպ օլան դանօնը էսասիսի բարէ բարչէ օլուր։

«Տիմէ.ք տիր քի Իթալեա տախի մուհարէպէ իթմէեէճէ.ք տիր։

«Ինկիլթէրրա՞ մը իտէճէ.ք։

«Ֆագաթ մուհարէպէյի գանղի տէվլէթ իլէ վէ նէ՞ իչին իտէճէ.ք։

«Շիւպհէսիզ տիր քի տէվլէթը միւշարիլէյհա, նէ Ֆրանսա վէ նէ տէ Ալմանեա, Իթալեա վէ Ավստրիաեա դարշը իլանը հարպ իթմէզ. չունքի քէնտիսինին մէմալիքի մէզբիւրէնին մէնաֆիինէ մուզդայը հիչ պիր մէնֆաաթը եօգ տը։

«Վագտա Ասիատա Բուսիատան խօշնուտ տէյիլ իսէ տէ, պալէնա իլէ ֆիլին եէ.քտիկէրի իլէ գավգա իսէմէտի.քլէրի կիպի նէ Ինկիլթէրրա.քէնտի ճէսիմ տօնանմասը իլէ Բուսիա իլէ վէ նէ տախի Բուսիա.քէնտի ճէսիմ օրտուսու իլէ Ինկիլթէրրա իլէ մուհարէպէ իտէպիկիր։

«Թօրբիլլէր իճատ օրալըտան պէրու հարպ սէֆինէլէրի պիր չէհիրի թօրա թութմագ իչին սէվահիլէ եանաչմասեա ճէտարէթի իսէմէեօրլար, վէ եանաչմասը.ղլարը հալտէ տախի պիր սէմէրէ հասըլ օլմաղ։ Ինկիլթէրրա իլէ Բուսիա ուզադատան եէ.քտիկէրինէ պուղղ ու ատավէթ իպրաղ իսէպիկիրլէր, հալ պու.քի պիրպիրլերինէ եանաչմաղլար։

«Տիմէ.ք տիր քի Ինկիլթէրրա տախի մուհարէպէ իթմէեէճէ.ք տիր։

«Տահա պիր թագըմ ուֆագ տէվլէթլերտէն, մէսէլա, Իսբանեա, Պէլճիգա, Ծիրէմէնք, վէ Զվիցէրիտէն պահս իսէպիկիր իսի.ք իսէ տէ, ծնլարը.ղն լաֆը օրմաղ, չունքի պունլար պէօյիւ.ք տէվլէթլերտէն պիրինին բէնզէսի ալթընա էգիլ.ըլը տէ.յի գօրգաբգլարընատան, մուհարէպէտէն նէֆրէթի կէթիրիպ սուլհ արզու.լմէ.քտէ տիրլեր։ Իմտի, հիւքիւմէթի մութրադա թարաֆտարընը դօրգուտգլարը մուհարէպէ թէհլիքէսի նէ՞րէտէ տիր։ Ճիւմհուրիէթի ֆըրդատը բէտը հիւքիւմէթտէ օրտըգճա, մուհարէպէտէն դօրգուլմաղ, անճագ հիւքիւմէթի մութրադա թարաֆտարանը իլէ բաբաս թարաֆտարանը եանի միւթէ-

սոսկալ սատանայի բէսք հիւքիւմէթէ կէչէրլէր խէ, « հալտէ մուհարէպէտէն գօրդուլապիլիր »։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Խորէն Նարպէյ Ցբբաղանի
ի քաղաքն Սուչօվա

(Մանր-Դնէր 4292 ԹՎԻ ՆԷ-ԻԷ-ԻՆԴԷՆ ԴՕԷԼԷ ԷՆ ԻԷՐՈՍ)

Երկուշաբթի օրը Նորին Բարձր. Սրբազնութիւնը իւր այցելութիւններն ըրաւ Ազգ. վարժարանաց, և քաղաքիս երեւելեացը։ Այնուհետեւ զնաց յուխտ ի Վանս Հաճկատար Ս. Աստուածածնի, որ Սուչաւայի Արևելեան կողմը բարձրադիր և զեղեցկահայեաց բլրակի մը վրայ շինուած է մեր Նախնիքներէն, և է մեծ ուխտատեղի ոչ միայն Աւստրիոյ-հպատակ հայոց, այլ և Ռումանիոյ հայոց։ Նոյն իսկ Թուրքիոյ և Լեհաստանի Հռոմէական հայերը և օտարազգիները հոս ուխտի կ'յաճախեն, մանաւանդ Վարդավառին ու Աստուածածնի Ցօնեանաց և հաւատացեալները իրենց խնդրուածները կնդունին, հիւանդները առողջութիւն կ'գտանեն, ինչպէս որ վկայ են այն բազմաթիւ ընծաները զոր յետոյ զրկած են իրենց ազատչանքը լսելի ըլլալն ու առողջութիւն գտնալնէն վերջը։

Զմռռնանք ըսելու որ բարձր. Այցելու սրբազանը հասարակութիւնը երկիցս ի ժողով գումարեց. մէյ մը իւր ընակարանը. և երկրորդ՝ եկեղեցւոյն ընդարձակ խորհրդարանը, և տեղական ազգ. խնդրոց կարգադրութեամբը զբաղեցաւ, և շատ մխիթարուեցաւ հասարակութեան միութիւնը և եղբայրասիրութիւնը տեսնելով։

Քաղաքիս հասարակութիւնը շատ կ'փափաքէր որ Ն. բարձր. Սրբազնութիւնը նաև դեղերանքը այցելութեան ելլայ, ու քիչ մը հանդչի կրած նեղութիւններէն ու հիւանդութենէն։ Բայց նա չկամեցաւ, վասն զի «պէտք է այն ժամանակ հանգչիմ, բսաւ, երբ ինձ յանձնուած ազգ. պաշտօնը կատարեալ պէս ի գլուխ հանեմ»։ Զորեքշաբթի օրը մեծ եկեղեցւոյն զանգակատուն ունեցանք Ձեր Բարձր. Սրբազնութիւնը մինչև Իշքանի կայարանը ուղեւորելու այն վայրկենիս մէջն ալ միաձայն Ձեր Բարձր. Սրբազնութեանը առջև կընծայեմք մեր սրտին ջերմ զգացումները։ Բոլոր հոգւով կ'բաղձանք որ այս ճանապարհորդութեան մէջ Ձեր Բարձրը. Սրբազնութեան ձեռնարկած գործն ըլլայ մեր եկեղեցեաց փրկութիւն և մեր ազգին պարծանք և փառք։ Կը մաղթեմք ի բարի պատէ Ձեր բարձր. Սրբազնութեան անդին կենացն համար երկարութիւն և երջանկութիւն։—(Սորոբէբ-ԵԼԷ)

Գաբրիէլ Փրունքուլ գ.հրց.—Վարդերես Փրունքուլ.—Կարապետ Պոյաջեան. — Անտոն Փրունքուլ. — Լուսիկ հալաճ. — Դէորդ Կայնայեան. —Վարդերես Դէորդ Փրունքուլ. — Յովհաննէս Պոյաջեան. — Աստուածատուր Փրունքուլ.—Մանուկ Մանի.—Աստուածատուր Ռոմաշքան.—Դէորդ Եագուպովիչ.—Աստուածատուր Մանի.—Աստուածատուր Կայնայեան։»

Հեռագրական պատասխան Բարձր. Լուսինեան Սրբազանէն.

«Առ Գաբրիէլ Յոն Փրունքուլ գ.հրց. Հայ Հոգաբարձութեան և առ հասարակութիւնն ի Սուչաւա։

Ձեր հեռագիրը կարդացինք մեծ խորժանաք Պարոն Գաբրիէլեանցն հետ։ Շատ ապացոյց տուիք Ձեր սիրոյն որ առիս և առ ազգն։ Իմ շնորհակալութիւններուս հետ ընդունեցէք նաև Ազգիս շնորհակալութիւնները. կօրհնեմ զամենեսեանդ յանանէ յանուանէ։ Ձեր Պատուական անունները անմոռանալի պիտի մնան իմ սրտին մէջ։

Խորէն Արքեպիսկոպոս»

Մեծ. խմբագրապետ տէր խնդրեմ ի կողմանէ Սուչաւայի հայ հասարակութեան որ բարեհաճիք հրատարակել այն նամակս Ձեր ազգօգուտ թերթին մէջ, որուն համար ընդունեցէք կանխաւ հասարակութեան իմ շնորհակալութիւնները։

Բ-ԷՆ-ԷՆ Լ-Ն Ա-Ի Ֆ-ՆԻ-Ս-Ս-Ի

(Լրագիր)

ԻԼԱՆԱԹ

Եվդոքիա Հիւմաեան խաղնէպնտէ մահլուլթի տայիրէպնտէ պէհէր կիւն միւդաթէրէրի իճրա օրընմադան օրան աթի իւզ զիր մահլուլթն իշպու 1297 սէնէսի շէհրի ճէմազի իւլ եվվէլին իքինճի բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիբարէն շէհրը մէղքիրբն տօղուզընճը բազար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 6 տան 9 1/2 ա գատար միւդաթէրէրինէ խիթամ վիրիլէճէկինտէն, սալիֆիւզիր 8 կիւն միւատէթ զարֆընտա, պէտէլթէ մուգարրէրէրէրի իւզէրինէ զամմ իլէ թալիպ օլանար ուսուլինէ թէվֆիգան պէտէլի մուխամմէնին էօշրինէ միւտաֆի մէպլաղը թէէմին ադչէսի նամբ.յա տայիրէ.յի մէղքիրէնէ կէօթիւրտիրէրի հալտէ, բէ.յլերի թաթիւլաճաղը վէ միւատէթը իլան մինդաղինէ օրատուղա կիւն գարարատէրերի քէշիտէ դէրընճաճաղը իլան օրընբը։

Նէ-Դէր. 659, Դ.ընդէրը ֆ-Խ-ԱՆԴԷՆԷՐԷ, Օ.Ֆ. ԼԷ- 15,000, Պէ-ԵԼԷ Դ-ԸՆԴԷ-ԼԷՐԷ, Օ.Ֆ. ԼԷ- 7,000. Պէշիկթաշտա Եէնի մահէլլէտէ Պէ.քճի վէ Բարմագ-լէդ սօգաղլարընտա 150 զիրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ պիրի մայի վէ 200 արշըն պաղէ.յի միւշթէմիլ ախշամ պիր պապ մէնղիլ իլէ 150 զիրա տիկէր պիր գբթա պաղէնին նբսֆ հիսսէլերի թալիպի իւզէրինտէ տիր։

Ն. 7, Դ. Ֆ. 3,000, Պ. Հ. 2,000. Պէշիկթաշտա Եէնի մահէլլէտէ Պէ.քճի սօգաղընտա քեային թախմինա 150 զիրա պիր գբթա մէնղիլ արսասընընբն նբսֆ հիսսէսի։

Ն. 0, Դ. Ֆ. 4,000, Պ. Հ. 2,000. Կէտիք փաշատա Գաբրիա համամը ճիվարընտա քեային պի հիսսաբ թէրպիի 150 զիրա պիր գբթա արսանընն պիւթիւնիւ։

Ն. 0, Դ. Ֆ. 200,000, Պ. Հ. 100,000. Տէրիսաատէթտէ Տուխան կէօմրիւկիւ խակէլէսի իթթիսալինտէ վագը թաշճ էանաֆը խակէլէսինտէն թախմինա 695 զիրա մահէլլէտէն 300 զիրա մահէլլին պիւթիւնիւ։

Ն. 30, Դ. Ֆ. 1,500, Պ. Հ. 750. Պաղէ գաբուսունտա Հօճա բաշա խանը տէրունինտէ թախթանի 20 զիրա արսատա մէպնի շէհրիւէ 20 ղ. քիրաեա միւթէհամիլ պիր պապ օտանընն նբսֆ հիսսէսի։

Ն. 14, Դ. Ֆ. 2,500, Պ. Հ. 1,250. Եէնէ խանը մէղքիւր տէրունինտէ օրթա գաթտա 300 զիրա արսատա մէպնի շէհրիւէ 40 ղ. քիրաեա միւթէհամիլ պիր պապ օտանընն նբսֆ հիսսէսի։

Ն. 4, Դ. Ֆ. 500, Պ. Հ. 250, Վէ Եէնէ խանը մէղքիւր տէրունինտէ թախթանի 22 զիրա արսատա մէպնի շէհրիւէ 15 ղ. քիրաեա միւթէհամիլ պիր պապ օտանընն նբսֆ հիսսէսի։

Ն. 1, Դ. Ֆ. 750, Պ. Հ. 400, Վէ Եէնէ խանը մէղքիւր տէրունինտէ ֆօղանի 20 զիրա արսատա մէպնի շէհրիւէ 15 ղ. քիրաեա միւթէհամիլ պիր պապ օտանընն նբսֆ հիսսէսի։

Ն. 3, Դ. Ֆ. 250, Պ. Հ. 100, Վէ Եէնէ խանը մէղքիւր տէրունինտէ թախթանի 15 զիրա պիր գբթա չամաշիրճը տիւքքեանը արսասընընն նբսֆ հիսսէսի։

Ն. 2, Դ. Ֆ. 250, Պ. Հ. 100, Վէ Եէնէ խանը մէղքիւր տէրունինտէ թախթանի 15 զիրա պիր գբթա գահվէ տիւքքեանը արսասընընն նբսֆ հիսսէսի։

Ն. 10, Դ. Ֆ. 10,000, Պ. Հ. 5,000. Վէ Եէնէ խանը մէղքիւր տէրունինտէ թախթանի 400 զիրա արսատա մէպնի շէհրիւէ 40 ղ. քիրալը 3 պապ քեարկիր ախօրլարընն նբսֆ հիսսէլերի։

Ն. 39, Դ. Ֆ. 4,000, Պ. Հ. 2,000. Իւսկիւտարտա Արգանը հաճի ճաֆիէր մահէլլէսինտէ Պալճբլար Լօդուչու ճատատէսինտէ 100 զիրա արսատա մէպնի իւչ գբթա վէ պիրի մահ վէ 130 զիրա պաղէ.յի միւշթէմիլ խարապճա ախշամ պիր պապ մէնղիլ։

Ն. 16, Դ. Ֆ. 1,000, Պ. Հ. 1,000, Իւսկիւտարտա Աեազմա մահէլլէսինտէ Տէ.յիրմէն սօգաղընտա 72 զիրա արսատա մէպնի պիր օտանը միւշթէմիլ շէհրիւէ 20 ղ. քիրալը ախշամ պիր պապ եատրգճը տիւքքեանընն սիւլիւտան հիսսէսի։

Ամի իւզ զիրը ան գաղէմ մահլուլթն տախի քէզալիք շէհրը ճէմազի իւլ եվվէլին իքինճի բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիբարէն շէհրը մէղքիւրընն ընընճը սայր կիւնիւ սաաթ 6 տան 9 1/2 ա գատար միւդաթէրէրինէ խիթամ վիրիլէճէկինտէն, սալիֆիւզիր 9 կիւն միւատէթ զարֆընտա պէտէլթէ մուգարրէրէրէրի իւզէրինէ զամմ իլէ թալիպ օլանար, ուսուլինէ թէվֆիգան պէտէլի մուխամմէնին էօշրինէ միւտաֆի մէպլաղը թէէմին ադչէսի նամբ.յա տայիրէ.յի մէղքիրէնէ կէթիրտիքլէրի հալտէ, պալէատէ մուհարբէր շէհր մուճիպլինճէ բէ.յլերի

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(120)

—

մախսուսունա օթուրմուսընտա, ապրպա քէմալի սուրաթլէ հարէքէթէ պաշլատը։

Սէղէր, եօլուն օրթասընտա, դըմբլանմաեարադ տուրմադտա օլուպ, թարիֆի զայրի միւմքին պիր հէեէճանը դալդ իլէ, արապանընն երիագլանմասընը սէ.յր էյլէմէ.քտէ իսի։

Պիչարէ տէլիգանլընն դալպի, պիրի պիրինէ ղըա իւքի հիսսիւանթ.լէ իհանթա խիրմիչ օլուպ, պիր թարաֆտան ղէնկին օլտուղունու, վէ Մատլին իլէ թէղէվվիւճ խէ.պիլէճէկինի տիւչինտիւկիւ հալտէ, տիկէր թարաֆտան մէմուրիւեէթինի թէրք, վէ պէ.յիրլէրի իլէ միւշթէրիսինի պիր էճնէպիւեէ թէպլամ իթիսիինտէն տօպայը տիւչարը հէեէճան օրմադտա իսի։

Լա.քին նէ՞ չարէ քի, ինան զաֆէթէ թապի օլտուղունտան, մէղքիւր միւխթէլիֆ հիսսիւանթտան պիրինճիսի զալէպէ իթտի, վէ Սէղէր, տիկէր հէր չէ.յի ունուտաբադ, քէնտի սէվկիւլիւսիւ բէսէրինին իդամէթ իթտիկի չիֆթլիեէ տօղրու սիւրաթլէ հարէքէթէ պաշլատը։

Պու էանատէ բօսթա արապասը, կէչտիկի եօղարտա քիւլիեէթլի թօզ թօբրագ չէդարարագ եօլունա տէվամ էյլէմէ.քտէ իսի։ Մարքի պու հալտէն զիեատէսիյլէ մէմնուն օլարադ, արապաճրեա, ադամէճէ վատ իթմիշ օլտուղու իքիրիալ եէ.րինէ իւչ ըիալ վիրմէ.քլիկի ֆիքրինէ դօյտու։

Պու սուրէթլէ արապա, օլ սէրթ թէրէճիյին էթէ.յինէ վատը օլտուքի, մէղքիւր թէրէ իւղէրինտէ Մալթնուն կիղլէնմիշ օլտուղու մանտրա պուլունմադտա իսի։

Պու արապը եօլ պիւսպիթիւն խալի օլուպ, ուզաղտա տախի նէ՞ պիր արապա, նէ՞ պիր սիւարի վէ նէ՞ տէ պիր բիատէ միւշահէատ օ.լունուեօր իսի։ Եալընըզ Մալթ, մէրադընտան նաշի, մանտրանընն բէնչիրէ տէլիքլէրինտէն պիրի էօնինէ կէլմիշ օլտուղունտան, մէրգումունն պաշը կէօրինմէ.քտէ իսի։ Սատրգ խըզմէթ.քեար, էֆէնտիսինի թանըմըշ օլտուղունտան, դաեէթլէ թէճճիւպտէ դալմըշ իսի։

Լիւք պէ.յիրլէրի տուրտուրտու, վէ քէնտիսի աշաղը էնտի.քտէն սօնրա, խըզմէթ.քեարընա պիր իշարէթ իթմէսի իւզէրինէ, մէրգում խարապ վէրանէէն տիշարը չըդտը, վէ կէլիպ արապանընն պաշընտա տուրտու։

Մ. տը լա Թուր-Լանարի իլէ արապա դարուսունա տօղրու է.յիլէրէ.ք,

—Նէ՞ օ էվլատ, տէտի, եինէ նէ՞ իշին տուրտուն, եօղտա դամէնը թէ.քրա՞ մը ղայդ իթտին։

Լիւք իլէրլէեէրէ.ք,

—Միւսիւ մարքի, տէեու ճէվապ վիրտի քէմալի իհթիրամ իլէ, նէ օլտուղունու շիմտի սիղէ սէօյլէրիմ։

—Պու նէ՞ տիմէ.ք տիր, տէտի իհթիեարլը պէնի Սէն-Միշէլտէն պուրաեա դատար կէթիրէն սիզ տէ.յի՞միմինիզ, վէ մէնզիլխանէտէն հարէ.քէթիմիզ ղէմանընտա սիղին իլէ լադբրաը ի՞թմէտիմ։

—Ֆիրմադը, միւսիւ մարքի, իքի բիալ վատ իթտիկինիզ ատէմ պէն տէ.յիլիմ։

—Էօյլէ խէ պէնտէն նէ՞ խթէեօրսունուզ։

—Միւսիւ մարքի, պէն պարօն տը Ֆէլրժանտմ։

Իհթիեար պիր թէճաճիւպ վէ բիդդամթ ալէամէթի իսրաշ իլէ,

—Թէմամ տրը, տէտի, շիմտի սիզի թանբեօրսում, ֆագաթ սիզ պիր ասրլզատտ քիմսէ օլտուղունուզ հալտէ, պու տէրէճէեէ վէ պէօյլէ պիր սանաթա գատար թէնեղղի՞լ մի իթտինիզ, լա.քին պէ.յիս եօգ, պու տա նամուսլու պիր սանաթ տրը, էվ պիր վագէթ սիզին եաբաբղընընզ կիպի եաբարադ եաշամադտան իսէ, եաշամադ իշին չալըշմադ տահա էվլէա տրը։

Ֆէրժան թէպէսիմ իսէրէ.ք, շէօյլէ ճէվապ վիրտի.

—Միւսիւ մարքի, միւսատտէնիզլէ շուննու սիզէ պէեան իսէրիմ.քի, սիզ պէնի ասլա թանբմաեօրսունուզ։ Իմտի պիլմիշ օլուն.քի, կէյֆնտիկիմ էլզիսէ, թէպտիկի դէեաֆէթթ տիր, վէ պէն, պու կիւն եարբն սահիպ սէրվէթթ օլմադ իւզրէյիմ։ Անճագ սիզի Սէն-Միշէլտէն Աթիս-Մօնսա կէթիրմէ.ք, վէ սիզին իլէ միւլագաթա նայիլ օլմադ իչին, եալընըզ պու կիւն բօսթա սիւրիճիւլիկիւ խըսմէթինի տէրիւհտէ էյլէտիմ։

—Պէնի Բարիզտէ, քէնտի դօնադըմտա պուլմադըզդա կէլէմէ՞զմի իսինիզ։

—Միւմքին տէ.յիլ իսի, միւսիւ մարքի, զիրա պիզիմ միւլագաթը.մըզ, պուրատան զայրի պիր մահէլլտէ օլամադ իսի, վէ պիր ան էվվէլ տէ մէղքիւր միւլագաթին օլմասը լազըմ կէլիր իսի։

—Նէ տիմէ.ք իսթէտիկիկիզդի անլաեամսեօրում։

—Շիմտի նէ տիմէ.ք իսթէտիկիմի սիզէ անլաթմըրըրըմ։

—Պու իշին նէթիճէսինտէ պիր ալշագլըգ օլմադը տը, տէտի իհթիեար քէնտի քէնտինէ։

Ֆէրժան քէլտա տէվամ պիրլէ,

—Միւսիւ մարքի, տէտի, պէնիմ կէնճլի.ք խէթարբմասն պիրինին խապթը պիր խայլի սէնէ.լերտէն պէրու օիզին եէտինիզտէ պուլունտուղունու տիւն խապէր ալտըմ։

—Շիւպհէսիզ պէնիմ իմզամ թահթընտա պուլունան ան պին ֆրանգլըգ պիր սէնէտտէն պահս իսթեօրսունուզ։

—Թա քէնտիսի, միւսիւ մարքի։

—Պէն մէղքիւր ան պին ֆրանգը թէէտիեէ իթտիմ, վէ մայիմիւնիւզ տիր քի, մէպլաղը մէղքիւրու սիզտէն ասլա թաղէպ իթմէտիմ։

—Միւսիւ մարքի, օլ պապտէ սիզէ միւթէշէ.քքիւրիւմ, ֆագաթ կէրէ.ք մէպլաղը մէղպուրու վէ կէրէ.ք ֆայիղլէրինի սիզէ թէէտիեէ խատրէ.ք, պօրճումանտ գուրթուլմադ, վէ մէղքիւր սէնէսի տէ սիզտէն կէրուեէ ալմադ իսթէրիմ։

—Միւսիւ պարօն, հէր նէ վազրթ օլ սէնէսի ալմադ իսթէրսէնիզ, սիզէ իեատէ խատրիմ, վէ մուգատիլինտէ տէ աղչէ ալմադ իսթէմէմ։ Պինտէն ալէ.յհ, պանա պէօյլէ պիր թէքլիֆ պէեան իթմէ.ք իչին, պէօյլէ պիր թէպտիլ դըեաֆէթթ կիրմէնիպզ ասլա լիւզում եօդ իսի, վէ պէն կէրէ.ք պու կիւն վէ կէրէ.ք եարբն սիզի խօշնուտ իթմէկէ հաղըր իսիմ։

—Թէշէ.քքիւր իսէրիմ, միւսիւ մարքի։

—Պաշդա պիր սէօյլէեէճէկինիզ վա՞ր մը տրը։

—Էվվէլթ, միւսիւ մարքի, տիկէր պիր սէօղիւմ վար տրը։

—Բէճա իսէրիմ, չաբուդ սէօյլէյինիզ։

—Սաղթ, տէվամ իթտի Ֆէրժան, պէնի թէլէֆ իսէն սէնէտտի պանա իեատէ իթմէնիզ քեաֆի օլմանը.ը, մէղքիւր սէնէտա հադգընընըն

թութուլաճաղը։

Ն. 34, Դ. Դ. 10,000, Պ. Հ. 5,000. Խըրգայի Շեբլիք դուրպինտե Ագշեմնէտտին մահալլէսինտե Զուգուր չէշմե սոգաղընտա 100 զիրա արսատա մէպնի 8 օտա վէ պիր մահ վէ 50 զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշամ պիր պատ մէնզիլ։

Ն. 115, Դ. Դ. 8000, Պ. Հ. 4200. Ագսէրայտա Ալիմ պէյ մահալլէսինտե Ագսէրայ ճատտէսինտե 18 զիրա արսատա մէպնի չէհրիեէ 50 զրշ քիրալը քեարկիր պիր պատ սուճու տիւքքեանը։

Ն. 45, Դ. Դ. 2857, Պ. Հ. 1500. Աեազմա գաբուսու խաբիճինտե Սարը Թիմուր մահալլէսինտե Դարանլըգ սոգագտա 150 զիրա արսատա մէպնի սէնէվի 3600 զրշ քիրալը պիր պատ քէրէսթէճի տիւքքեանը կէտիկինին 14 հիսսե իթիպարըյլա պիր հիսսէսի։

Ն. 8, Դ. Դ. 5000, Պ. Հ. 2000. Բիւշիւք բազարտա Հէվանճ Խայրէտտին մահէլլէսինտե Բիւշիւք բազար ճատտէսինտե 80 զիրա արսատա մէպնի ֆէվգինտե իքի օտա վէ պիր մահի միւշթէմիլ սէնէվի 4000 զրուշ քիրալը պիր պատ մահէլլին մա կէտիք քեարկիր պօղախանէնին 120 սէհիմնէն 12 սէհիմ հիսսէսի։

Ն. 0, Դ. Դ. 100,000, Պ. Հ. 80,000. Պէյօղլընտա ալթընճը տայիրե դարչըսընտա Իսկէնտեր ճատտէսինտե քեային պի հիսապը թէրպիի պէր մուճիպի խարիթա 1170 զիրա պիր գբթա արսայի խալիէնին պիւթիւնիւ։

Ն. 0, Դ. Դ. 1812, Պ. Հ. 1500. Իւսկիւտարտա Սէլիմիէ դբշլասը ճատտէսինտե Դուշ գօնմազ խանը արսասընտան միւֆրէզ պի հիսապը թէրպիի պէր մուճիպի խարիթա 302 զիրա պիր գբթա արսանընն պիւթիւնիւ։

Ն. 0, Դ. Դ. 804, Պ. Հ. 700. Իւսկիւտարտա Սէլիմիէ դբշլասը ճատտէսինտե Դուշ գօնմազ խանը արսասընտան միւֆրէզ պի հիսապը թէրպիի պէր մուճիպի խարիթա 184 զիրա պիր գբթա արսանընն պիւթիւնիւ։

Ն. 0, Դ. Դ. 60,000, Պ. Հ. 40,000. Պէյօղլընտա ալթընճը տայիրե ճիվարընտա դապրիսթան սոգաղընտա իւշ թարաֆը թարիգի ամ իլէ մահտուա պի հիսապը թէրպիի 540 զիրա պիր գբթա արսանընն պիւթիւնիւ։

Ն. 0, Դ. Դ. 150,000, Պ. Հ. 100,000. Պէյօղլընտա Ամալը Մէսճիտտէ Թէրէ պաշը նամ մահէլլատէ Տուպլինինին գարշըսընտա քէօշէ պաշընտա քեային պի հիսապը թէրպիի պէր մուճիպի խարիթա 810 զիրա պիր գբթա արսանընն պիւթիւնիւ։

Ն. 0, Դ. Դ. 120,000, Պ. Հ. 90,000. Պէյօղլընտա Ամալը Մէսճիտտէ Թէրէ պաշը նամ մահէլլատէ Տուպլինինին գարշըսընտա քէօշէ պաշընտա քեային պի հիսապը թէրպիի պէր մուճիպի խարիթա 750 զիրա պիր գբթա արսանընն պիւթիւնիւ։

Ն. 0, Դ. Դ. 120,000, Պ. Հ. 9000. Պէյօղլընտա Ամալը Մէսճիտտէ Թէրէ պաշը նամ մահէլլատէ Տուպլինին գարշըսընտա քէօշէ պաշընտա քեային պի հիսապը թէրպիի պէր մուճիպի խարիթա 640 զիրա պիր գբթա արսանընն պիւթիւնիւ։

Ն. 4, Դ. Դ. 14,921, Պ. Հ. 7000. Էսպ բազարընտա Մանիսալը Մեհեմմէտ փաշա մահէլլէսինտե Ճամիի Շերիֆ սոգաղընտա 150 զիրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ պիրի մահ վէ 250 զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշամ պիր պատ մէնզիլին 69 սէհմ իթիպարըյլա 51 1/2 սէհիմ հիսսէսի թալիպի իւզերինատ տիր։

Ն. 2, Դ. Դ. 7500, Պ. Հ. 7000. Դալաթատա Քէմանքէշ Դարա Մըսթաֆա փաշա մահէլլէսինտե Մարթին սոգաղընտա 120 զիրա արսատա մէպնի 7 օտա վէ պիրի մահի միւշթէմիլ չէհրիեէ 700 զրշ քիրալը պիր պատ մէնզիլին 7 հիսսէտէն 1 հիսսէսի թալիպի իւզերինատ տիր։

Ն. 10 վէ 12 վէ 14, Դ. Դ. 10,000, Պ. Հ. 4000. Ագսէրայտա Զադբը Աղա մահէլլէսինտե Տավուտ փաշա խսկէլէսի ճատտէսինտե 30 զիրա արսատա մէպնի վէ 40 զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պատ մադազանընն պիւթիւնի թալիպի իւզերինատ տիր։

Ն. 2 վէ 8, Դ. Դ. 40,000, Պ. Հ. 20,000. Իւսկիւտարտա Իհսանիէ մահէլլէսինտե Օրթա վէ Իհսանիէ սոգաղլարընտա 375 զիրա արսատա մէպնի 12 օտա վէ իքի պիրի մահ վէ պիր ախոր վէ խարապ համամ վէ 900 զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշամ պիր պատ մէնզիլ թալիպի իւզերինատ տիր։

Ն. 111, Դ. Դ. 25,000, Պ. Հ. 14,000. Դասըմ փաշատա Սիրքէճի Մուսլիէտտին մահէլլէսինտե Զէնճիրլի գուեու ճատտէսինտե 120 զիրա արսատա մէպնի 8 օտա վէ իքի պիրի մահ վէ 1500 զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշամ պիր պատ մէնզիլ թալիպի իւզերինատ տիր։

31 մարտ սէնէ 96

Օսման Նէսիպ պէյին Օսման Նուրի էֆէնտիյէ պա իլամ մահքիմի պիհ տէյնի օլան մէպալիզի մալիմէնին թէսվիյէսի զբմնընտա, մէտեուռնը միմանլէյհին էօհատէյի թասարրուֆընտա պուլունան Պէշիկթաշտա Վալիտե չէշմէսինտե 44 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ պիր պատ թիւթիւնճիւ ալիւքքեանը, Տէրիսաատէթ մէրքէզի իճրա տայիրէսինտէն ֆիրուխթ օլունաճաղը իլան օլունուր։

ԱԼԷԱ ՍԷԼԱՆԻԲ ՇԱՐԱՊԸ

Իսթանպօլտա Կիւմիւք դարշըսընտա վագը Արբաճը խանընտա, ալէա Սէյանիք աղուսթօս շարապլարը սատըլմադտա տըր։

ՄԻԻՆԹԷԽԻՊԱԹ ԻԻԼ ԷՇԱՐԸ ՊԷՐԿԻԻԶԻՏԷ

ՀԱՏԸՆՏԻՐ ԲԵՐԹՈՒԱԾՔ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՔ

Հանդերձ կարեւոր դիտելիօք և բառից ծանօթութեամբք

ՄԻՀՐԱՆ Պ. ԱՐԱՊԱՃԵԱՆԸՆ

Մարիֆէթիյէ ճէմ ու թէրթիպ օլունմուշ տուր

ՃԻԼՏԻ ԷՎՎԷԼ

Եւ ալթմըշ սահիֆէսէն իպարէթ օլան, վէ էնվայլ թիւրքճէ չէիրրէը միանաէրիճ պուլունան պու բիսալէ, քիթապճըլարտա պուլունմադտա, վէ պիրէր չէյրէք մէճիմիյէյէ սատըլմադտա տըր։

ԲՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ԿՐՕՆՔԻՆ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ

և

ԴԵՐԱՁԱՆՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԲԱՐՈՁ

Ի Պատ. Կ. Դ. Գարբիէլեանէ Թիւ Ա.

60 սահիֆէսէն իսպարէթ օլան իշպու մէղհէպ բիսալէսի, Պօեռճեան մանթպասընտա կիւզէլճէ թապ իտիրմիշ օլտուղու հալտե, քէօբրիւ պաշընտա սուճու Պօղոս աղանընն տիւքքեանընտա, վէ Ամէրիդան խանը (Պայպլ Հավուզ) ալթընտաքի քիւթիւպխանէսէ վէ բիթապճըլարտա ալմմըշար փարայա սատըլմադտա տըր։

ՇԱՐԴ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ՀԻԲԵԱՑԷՍԻ

Միթէվէֆա Ղարդան պէյին թէէլիֆի, վէ Միհրան Ս. Բիթապճեանընն մէսարիֆ ու մարիֆէթիլէ շիմտիյէ գատար թապ օլունան իշպու հիքեայէյի մէշհուրէնին իքինճի ճիլտի, եանի սօն ճիլտին թապը տախի խիթամ պուլմուշ օլտուղունան, սատըլը Իսթանպօլտա Եէնիճամի Զիլինկիրլէր ճատտէսինտե նումէրօ 2 Ս. Ղուկասեան քիւթիւպհանէսինտե, վէ եինէ Մարբիճճըլար իշինտե Ա. Ա. Դանթար մանթպասընտա։

Ֆէյ իքի ճիլտ պէտէլի իշին սիմ մէճիմիյէ 3։

ՖՐԱՆՍԸԶ ՎԱԲՕՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Մ. ԲԱԴԻ ԷՆԷ ՎԷ ԳՈՒՄԲ.

Մարսիլեա իլէ Բօթի պէյնինտե նիզամ մընտա վաբօր իշլէթտիրիր։ Վաբօրլար 15 կիւնտե պիր Մարսիլեատան հարէքէթ իտիպ Իսթանպօլա կէլիրլեր վէ հէր օն պէշ կիւնտե Զարշէնպէհ կիւնլէրի Իսթանպօլտան հարէքէթլէ, Թրապզօն, վէ Պաթում, վէ Բօթիէէ, վէ օրատան գալգբպ ոտրու Իսթանպօլա վէանտէն չարուգ սուրէթլէ Մարսիլեաա կիտէր։

Նավլուն վէ մալ եիւքլէթիմէք վէ մաւիմաթը սայիրէ ալմագ իչին, սահիպի իմզաեա միւրաճաաթ օլունա։

ՍՃԷՆԹՕ
ԲՕՊԷՆ ԲԷՊՈՒԼ
Մօմհանէ սոգաղ, Ն- 114

SIROP ET VIN DE DUSART

Տիւսարը, Լաքթօ-Ֆոսֆաթ տը Շոնամ էնճա իլէ Թէրթիպ օլունան շուրուպ վէ շարապը, բէնքրէկ վէ զայիֆ քէմիքլի չօճուգլարա, վէ սէրբիմէքտէ օլան գբզլարա, զայիֆմիզաճ գատընլարա, կիւմիահ սիւտլէրի պուլունմազ արզուլէեն սիւտանալարա, եէչիլ խհալը օլան չօճուգլարա, խասթալըգտան հէնուզ չբզանլարա, զայիֆլէնմիշ իսթիթարլարա, կէօյիւս խասթալրը օլանլարա, վէ եէմէյի կիւճ հազմ իտէղլէրէ, եէմէք եէմէյէ իշտահը օլմասանլարա, վէ զայիֆլիք վէ գուվվէթսիզլիքտէ գարար գբլան պիլճիւմլի խասթալբզլարա, Բարիսին հէքիմլէրի մէղբիւր իքի մուալիճէլէրի թավսիյէ իտէրլէր։ Դբրբլան քէմիքլէրի տէ եէրինէ կէթիրիպ վէ եարալարը գուրութուպ գարամբբրլար։

SIROP DE QUINQUINA FERRUCINEUX De Grimault et Ce

Բարիս էճզաճբլարընտան Կրիմոլ վէ գումբանեասընն էշիքլի վէ գընագբնալը շուրուպու.

Տիմաղա խոշ կէլէն իշպու պէրրահ շուրուպտա, ինսանա գուվվէթ վիրէն գընագբնատան մատտա, գանրն պաշլրճա սնասրբընտան օլան չէլիք տախի վար տըր։ Բարիսին էն միթէպիր հէքիմլէրի, բէնքսիզլիյի տէֆթէրլիք, վէ կէնճ գբզլարըն վիճուալէրի սէրբիմէնինի գէօյլաթմադ, վէ գուվվէթսէն տիւշմիշ ատամլարա գուվվէթ վիրմէք իչին, մէղբիւր շուրուպու իսթիմալ իտէրլէր։ Դատընլարընն էքսէր ատֆատիւչար օլտուղարը գանսըզլըգ, վէ Լէօգօրէ թավիր օլունան գատընլարա մախսուս խասթալբզտան նէչէթ իտէն, վէ թէհամմիւլ օլունմազ ուէրէճէ օլան միտէ աղրբլարընը անինտէ տէֆթիթտիկի կիպի, գատընլարըն ատէթինի նիզամինտա տէվամ իթտիրիր վէ գօլայաթտըրը։ Բէնքսիզ, լիմֆալը, վէ սբրաճալը չօճուգլարա տախի հէքիմլէր պու շուրուպու վիրիրլեր։ Վէլհասըլ իշպու շուրուպ, իշտահը աչար, եէմէյի գօլայ հազմ իթտիրիր, վէ չալըշմասան վէ եա ուզուն միւատէթ տէվամ իտէն խասթալըգ սէպպինտէն գանլարը ազալմըշ օլան պիլճիւմլի քէսանա ֆայիտէլի տիր։ Պուլունու գալլանան չօգ սիւրմէյիպ մուհասսէնաթընը կէօրիւր։

ԿՐԻՄՕԼ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸՆԸՆ ՁԷԼԻԲԻԼԻ ՎԷ ԳԸՆԱԳԸՆԱԼԸ ՇԱՐԱՊԸ

Իշպու մուալիճէտէ պուլունան շարապը, տօղրուտան տօղրու Մալտան սաթընն ալմըշրդ տըր. ֆապրիգասիդ, էն ազը օն սէնէլիքտէն աչաղը չարապ իսթիմալ իթմէդ։ Իշպու շարապ, ատամա գուվվէթ վէրիր, եէմէյի հազմ իթտիրիր, վէ մտէյի ֆայիտէլի տիր։ Տիմաղա բէք խոշ կէլիպ, «Բինքինա ժօն բօռեալ» թավիր օլունան գընագբնատա մախսուս ատճըլըզ վար տըր։ Սէճըլրզը աղ վէ ատճըլըզ օլմասան գընագբնալը շարապլարընն խասթիմալ օլունմասընը թավսիյէ իտէրլէր։ Սաթըլըր պէօյիւք էճզախանէլէրտէ։

Զինկեանէ Դբզընընն օն ատէօրանինճի ճիւղի չբգմըշ օլուպ, վէ թէքմիլ թադբմ կէրէք մանթպասընտա վէ կէրէք քիթապճըլարտա սաթըլմադտա օլտուղունան, վէ մէղքիւր քիթապը օդուեանպարին քեաֆֆէսի տախի թէլէզվիւղ իտէրէք մէճմուն գարմադտա պուլունտուդարընտան, կիւզէլ բօյան օդումադ արզու իտէնլէրին, իշթիլասընա հիմմէթլէրինի արզու վէ տավսիյէ իտէրլէր։

ՏՕԳԹՕՐ

ՁԻԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթէսլու միւմանլէյհ, սապը-դը վէճճ իւզրէ, եալընըզ ֆրէնկի վէ պէլ սօուգլուղու, վէ ումմում ա-յէաթը թէնասիլիէէնէ (ծննդական գործարանաց վերաբերեալ), վէ իտրար եօլարընա տայիր խասթա-բգլարա տիւչար օլանլարընն էմրի թէտավիլէրի իչին, հէր կիւն սաաթ տէօրթտէն օնա գատար, Պաղչէ գաբուսընտա Համիտիյէ թիւրպէսի սբրասընտա վագը 32 նիւմէրօլու Սինսաբեան Վիչէն էֆէնտի էճզա-խանէսինտե, վէ բազար կիւնլէրի տախի, Պէյօղլունտա Սադբզ աղա-ճը ճատտէսինտե վագը 27 նիւմէ-րօլու քէնտի խանէսինտե, քէյֆ-սիզլէրիգապուլ եթմէքտե տիր։

ԱԼԷԱ Օ ՏԸ ԳՕԼՕՆԵԸ

Օ տը Գօլոնեռընն էն ալէտաը 1695 սէնէսինտե ԺԱՆ ԲՕԼ ՖԷՄԻՆԻՍ ին իճատ էյլէ-տիյի, վէ ԺԱՆ ԱՆԹՕԱՆ Ֆա-բրինանընն Միլան շէհրինտե 139 նիւմէրօլու Հօշթրասընն խանէսինտե խմպիքտէն կէ-չիրտիյի Օ տը Գօլոնեը տըր։

Շիշէնին իւզերինտե գբրմըզը վէ մահ պիր մարգա վար տըր։

Իշպու Օ տը Գօլոնեը եալընըզ Դա-լաթատա Մէրթիպանի սոգաղընտա 12 նիւմէրօլու Թընէլ խանընտա իլէ գաթատա մէմուրը մախսուսը միւսիւ Ժո-զէֆ է· Ֆլօրիանինին օտասընտա սա-թըլըր։

ԵԱՆԴԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITICH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻԾ ԷՆԴ ՄԷՐԲԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լօնդրա վէ Էդինբուրկ եանընընդ-էկոնոմիք քոմբանեասը

	Ինկ. Լր.	
Ասըլ սէրմաեէ	2,000,000	
Իքտէնմիշ սէրմաեէ	330,000	
Լանդրն չիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթագէսի	1,156,690	1,506,690
1878 սէնէսինտե քեարը սաֆի	976,119	

NORTHERN ASSURANC COMPANY

ՆՕՐԹՀԷՐՆ

Նամ Լօնդրա եանընընդ վէ Էդինբուրկ էկոնոմիք քոմբանեասը

	Ինկ. Լր.	
Ասըլ սէրմաեէ	3,000,000	
Իքտէնմիշ սէրմաեէ	150,000	
Եանընընդ վէ Էմիւր չիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթ ագէսի	525,000	675,000
1878 տէ սաֆի քեար		405,000

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէատէքի իքի սիկուրթա գումբանեալարընն ՊԻՐԼԷՇՄԻՇ աճէնթասու նասպ օլունմուշ օլուպ, եանկընը վէ Էմիւր սիկուրթասը իչին չօգ գօլայընգալար վիրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինին, վէ Իսթանպօլուն բազպէթլու էհալիսինէ իլան իտէր։

Մէղքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ սիկուրթաեա թուրտուգալարը էպնիեէլէրի, պէյնէրինտէ թագսիմ իտէճէքլէր տիր։ Եանընընդ սիկուրթասը իչին վիրտիքլէրի գօլայընգալար իլէպիր չօգ իշ եարմաեա միւգթէտիր տիրլէր։

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպօ-վէ ճիվար չէհիր վէ քէօյլերտէ էպնիեէ սիկուրթաեա թուրտաճաղ տըր։

Maritime Insurance Cie, Limited of Liverpool

Capital £ 500,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲ.

Սէրմաեէ 500,000 Ինկ. լիր.

Սահիպլի իմզա, վաբօր վէ եէլքէն կէմիլէրի վէ տէրուինտէքի էգեա վէ էմ-թաաեը զաեէթ ֆայիտէլի չարթլարա սիկուրթաեա թուրմագ իչին ուէղքիւր գումբանեա թարաֆընտան բուխասաթ իսթիհսալ էյլէմիշ տիր։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հազգընտա մալումաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, Գալաթատա Գումիսիօն խանը քէօչէպաշընտա տէմիր քէօբրիւեէ նազըր օլան օտաեա միւրա-ճաաթ էյլէմէլէրի։

Մէղքիւր Գումբանեալարըն աճէնթասը
ՁՕՀՆ ԲԱՌԻԼ
Վէ ումմուր ու մէսալիհինէ մէմուրը ումմուր
ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՓԻՏԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐՕ

Լօնդրա 10 Ապրիլ

Ինկլիզ գօնսօլիտ	98- 5/8
Լսհամը Ումմումիէ աչըլտը	10- 1/2
» » գարանտը	10- 1/2
1865 Իսթիդրաղը	11- 1/4
1869 »	11-
1871 »	66-
1872 (Պօն տիւ Թրէզօր)	13-
1873 »	10- 1/2
Օսմանը Պանդասը	11- 3/8
Ռուսիա իսթիդրաղը 1873	88- 1/4
Մըսըր իսթիդրաղը պիրլէշմիշ	60- 1/8
» իսթիեաղը (չըմէնտը.)	88- 7/8
Տէվլէթը Ալիէնին 1877 իսթիդ-ըրաղը	78- 1/2
Տարբա սանիէ	71- 1/4
Մըսըրըն Ղօչիա իսթիդրաղը	89- 3/8
1877 Մաճարիսթան էհսամը	89- 7/8
Դամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	

Բարիս, 10 Ապրիլ

Ֆրանսըզ ֆօնտսու 3 %	85- 62 1/2
» » 3 % Ա. մօրթիսանը	85-72 1/2
» » 5 %	119-37 1/2
Էսհամը Ումմումիէ աչըլտը	15-60
» » գարանտը	10-62 1/2
1865 Իսթիդրաղը	55-
1869 »	56-25
1873 »	55-75
Ռումէլի չըմէնտը. Թահվիլա.	36-25
Օսմանը Պանդասը	549-
Դրէտի Լիոնէ	938-75
Ռուս ֆօնտսու 5 % (1877	92- 7/8
Ռուսիանընն Շարք իսթիդրաղը	61- 7/8
Իթալիա ֆօնտսու	84-85
Մըսըր իսթիդ. պիրլէշմիշ	306-25
Իսբանեա խարիճի իսթիդրաղը	17- 1/8
Դամպիօ Լօնտրա իւզերինէ	25-29

Բարիս, (Պուլվար) 11 Ապրիլ

Ֆրանսըզ ֆօնտսու 3 %	119- 36 1/4
Էսհամը Ումմումիէ	10-70

Վիէննա, 10 Ապրիլ

Լօնտրա իւզերինէ գամպիա	118-60
Ռումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	16-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լսհ. Ում. մարտ 31 ագշմ. գբ.	11-17
» » ապրիլ 1 սպհ. աչ	11-22
» » Էն եիւքսէք	11-22
» » Էն աշաղը	11-22
» » Սաաթ 5 տէ	11-22
1863 Իսթիդ. (Մութօն) 6 % ֆ.	57-
1865 » » 6 % ֆ.	57-
1869 » (Բինաբ) 6 % ֆ.	56-
1872 » (Պօն տիւ Թրէզօր	18- 5/8
1873 » (Բինաբ) 6 % ֆ.	52-
Ռումէլի չըմէնտբֆէր	35- 3/4
Ռէքօր բ-ուրա	20-
Հէվալէսիզ բ-ուրա	22- 1/2
Ադէֆ ֆայիզի %	09-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Դրէտի ժէնէրալ 6 %	3-30
Սօսիէթէ ժէն 6 %	4-15
Իսթանպոլ Պանդասը	6-20
Սօսիէթէ Օթօման	3- 5
Թրամվայ 5 %	3-45
Լավրիօմ (մատէն)	33-

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանը լիրասը 100 զրշտան	Ղ. Փ.
Ինկլիզ լիրասը	110-11
Ֆրանսըզ ալթունու	87-34
Բօյ	90-20
Գրիմմց ալթունու	51-20
Պէեազ մէճիտիյէ	107-10
Մէճիտիք	211-20
Պէշլիք	210-20
Պաղըր	605-
Գարպոն գայիմէսի գաբիք	8-51

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	935-
Էն աշաղը	945-
Սաաթ 5 տէ	940-